

Skupština Crne Gore
Parlamentarna budžetska kancelarija

Strane direktne investicije u Crnoj Gori
u periodu 2020 - 2024. godine
i januar - avgust 2024. i 2025. godine

Broj:21/2025

Klas. br: 00-51-6/25-21

Datum: novembar 2025. godine

Pripremila: Parlamentarna budžetska kancelarija

* Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore, prilikom izrade istraživačkih radova, koristi se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Kancelarija ulaže sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snosi odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore.

** Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

UVOD

Strane direktne investicije (SDI) snažno utiču na ekonomski rast i razvoj čitave ekonomije. Njihov uticaj ogleda se u otvaranju novih radnih mjesta, povećanju produktivnosti i unapređenju tehnoloških rješenja. Brojne studije koje se bave efektima SDI dolaze do zaključka da SDI doprinose ubrzanju ekonomskog rasta, smanjenju nezaposlenosti, poboljšanju životnog standarda i kvaliteta života građana, kao i smanjenju siromaštva.

Crna Gora ima izuzetno povoljan geografski položaj što joj omogućava lak pristup regionalnim i evropskim tržištima. Luka Bar i dva međunarodna aerodroma dodatno olakšavaju mobilnost roba, usluga i ljudi. Prirodne ljepote, planine, obala i ekološki status zemlje („ekološka država“) daju dodatni investicioni potencijal u sektoru turizma, nekretnina i zelenih energija.

Takođe, konkurentan poreski sistem, povoljna ekonomska politika za strance, monetarna stabilnost i euro kao valuta su karakteristike koje čine Crnu Goru destinacijom sa značajnim investicionim potencijalom.

Privlačenje i efikasno korišćenje investicija u zemljama u razvoju ključno je za obezbjeđivanje finansijskih sredstava potrebnih za održivi razvoj. Strane investicije, koje predstavljaju ključan segment ekonomskog rasta u Crnoj Gori bile su pod snažnim uticajem globalnih faktora.

Parlamentarna budžetska kancelarija je pripremila analizu o SDI koristeći statističke izvještaje Centralne banke Crne Gore o platnom bilansu, koji predstavljaju izvještaje koji sistematski objedinjavaju, za određeni vremenski period, ekonomske transakcije između rezidenata i nerezidenata.¹

*** podaci za period januar - avgust 2025. godine predstavljaju preliminarne podatke**

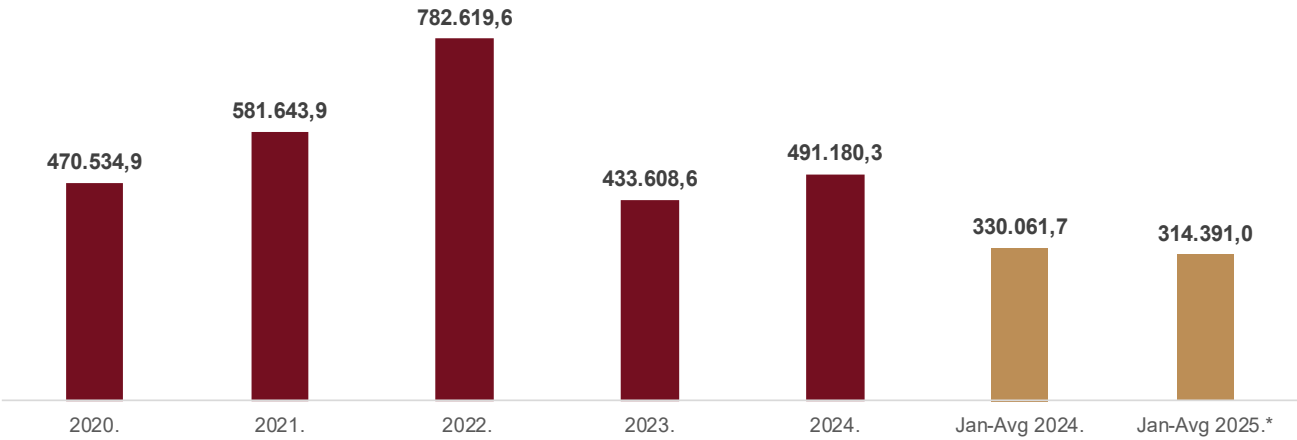
¹ <https://www.cbcg.me/me/statistika/statisticki-podaci/ekonomski-odnosi-sa-inostranstvom/platni-bilans>

Neto priliv stranih direktnih investicija u Crnoj Gori u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine.²

U periodu 2020 –2022. godine kontinuiran je rast neto SDI, sa vrhuncem u 2022. godini, kada je zabilježeno 782,6 miliona eura – najviši nivo u posmatranom periodu. Ovo je bio rekordan priliv, djelimično podstaknut geopolitičkim okolnostima, što je dovelo do povećanih investicija u sektor nekretnina. U 2023. i 2024. godini zabilježen je pad, imajući u vidu da se u 2023. godini neto priliv SDI smanjio na 433,6 miliona eura, dok je u 2024. godini iznosio 491,2 miliona eura. Uprkos blagom oporavku u 2024. (+13% u odnosu na 2023.), neto SDI ostaje za gotovo 40% manji nego u 2022. godini.

Kada se posmatra period januar – avgust 2024. godine u odnosu na isti period 2025. godine, može se konstatovati da je u 2025. godini zabilježen pad neto priliva SDI od 4,8%.

U nastavku je grafik neto priliva SDI u u Crnoj Gori u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024 i 2025. godine.

Grafik 1 - Neto priliv SDI u u Crnoj Gori u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

U 2022. godini je zabilježen najznačajniji iznos neto priliva SDI u Crnoj Gori, može se konstatovati da je to rezultat najvećeg ukupnog priliva SDI u Crnoj Gori u posmatranom periodu kada je iznosio 1.151,66 miliona eura. U 2023. i 2024. godini ukupan priliv SDI se kretao od 862,32 miliona eura odnosno 891,11 miliona eura, što je oko 22,6% manje u odnosu na 2022. godinu.

U nastavku je tabela koja prikazuje ukupan priliv i ukupan odliv SDI u periodu 2020 – 2024. godine i period januar – avgust 2024. i 2025. godine.

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Jan-Avg 2024.	Jan-Avg 2025.
Ukupan priliv	666.032,7	928.080,0	1.151.665,9	862.342,5	891.118,7	575.671,6	595.583,5
Ukupan odliv	195.497,8	346.436,1	369.046,4	428.733,9	399.938,4	245.610,0	281.192,6

Tabela 1 – Ukupan priliv i ukupan odliv SDI u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024 i 2025. godini (u hiljadama eura)

Glavne vrste stranih direktnih investicija se mogu podijeliti na:

2 Podaci za periodu januar - avgust 2024. i 2025. godine, prikazani su radi uporedivosti podataka za isti period, imajući u vidu da podaci za 2025. godinu još uvek nijesu dostupni.

Investicije u kompanije i banke – Ove investicije uključuju osnivanje novih preduzeća (greenfield investicije) ili kupovinu udjela i akcija u postojećim kompanijama i bankama (braunfield investicije ili akvizicije). Cilj ovih ulaganja je dugoročni razvoj poslovanja kroz povećanje kapitala, tehnologiju, menadžment i tržišne mogućnosti. One doprinose stvaranju novih radnih mjesta i povećanju produktivnosti.

Interkompanijski dug - Vrsta strane direktne investicije koja se javlja kada inostrana kompanija ili druge kompanije unutar iste međunarodne grupe pruža kredite svojoj područnoj jedinici u domaćoj zemlji. U suštini, radi se o unutašnjim zajmovima unutar multinacionalne korporacije.

Kupovina nekretnina - Ovo su investicije usmjerene na kupovinu objekata kao što su poslovni prostori, stambene i turističke nekretnine. Iako donose kapital i mogu podstaći razvoj određenih sektora poput turizma, ovakve investicije se generalno smatraju manje produktivnim jer ne stvaraju nove proizvodne kapacitete ili direktno ne utiču na razvoj realnog sektora ekonomije.

Ukoliko se posmatraju investicije pojedinačno po vrstama, može se konstatovati da su investicije koje se odnose na interkompanijski dug u periodu 2020. i 2021. godine činile najznačajniji dio iznosa ukupnog priliva SDI, dok se od 2022. godine bilježi evidentan rast ulaganja u nekretnine, na način što je gotovo svaka druga postavka stranog novca namjenjena kupovini ili razvoju nekretnina imajući u vidu da investicije u nekretnine u periodu 2023. i 2024.godine čine preko 50% priliva SDI.

Kada se posmatra period januar – avgust 2025. godine u odnosu na isti period prethodne godine, može se konstatovati da investicije u nekretnine bilježe rast od 8,4%, interkompanijski dug bilježi pad od 0,7% dok investicije u kompanije i banke bilježe pad od 5,1%.

U nastavku je tabela koja prikazuje strukturu ukupnog priliv SDI u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine.

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Jan-Avg 2024.	Jan-Avg 2025.
Investicije u kompanije i banke	123.841,0	215.069,9	219.402,9	95.263,3	113.934,2	71.601,6	67.970,3
Interkompanijski dug	392.854,6	323.431,9	401.540,8	264.920,5	292.140,6	198.423,9	197.050,3
Nekretnine	116.370,2	278.281,5	448.257,5	463.310,3	455.334,4	284.926,9	308.855,7
Ostalo	32.966,9	111.296,7	82.464,6	38.848,4	29.709,6	20.719,2	21.707,2
Ukupan priliv	666.032,7	928.080,0	1.151.665,9	862.342,5	891.118,7	575.671,6	595.583,5

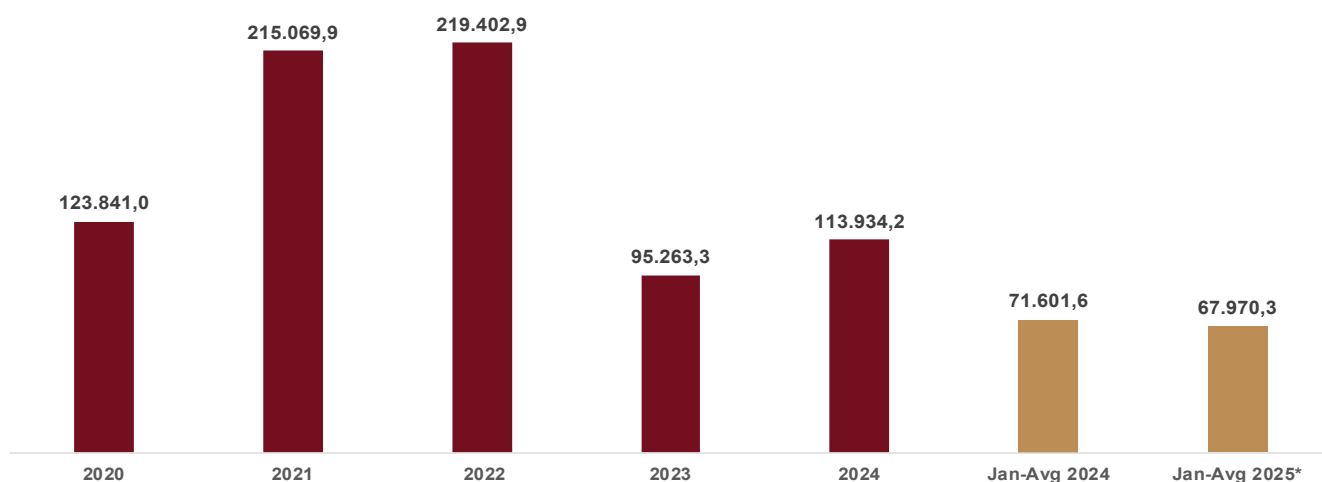
Tabela 2 – Struktura ukupnog priliva SDI po vrstama u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024 i 2025. godine (u hiljadama eura)

Investicije u kompanije i banke

Investicije u kompanije i banke u periodu 2020 – 2024. godine najznačajniji nivo zabilježile su u 2021. i 2022. godini, nakon čega je u 2023. godini zabilježen značajan pad na 95,26 miliona eura, što je 56,58% manje u odnosu na 2022. godinu. U 2024. godini investicije u kompanije i banke zabilježene su na nivou od 113,93 miliona eura, što je 19,59% više u odnosu na prethodnu godinu.

Kada se posmatra period januar – avgust 2025. godine u odnosu na isti period prethodne godine, zabilježen je pad investicija u kompanije i banke za 5,07%

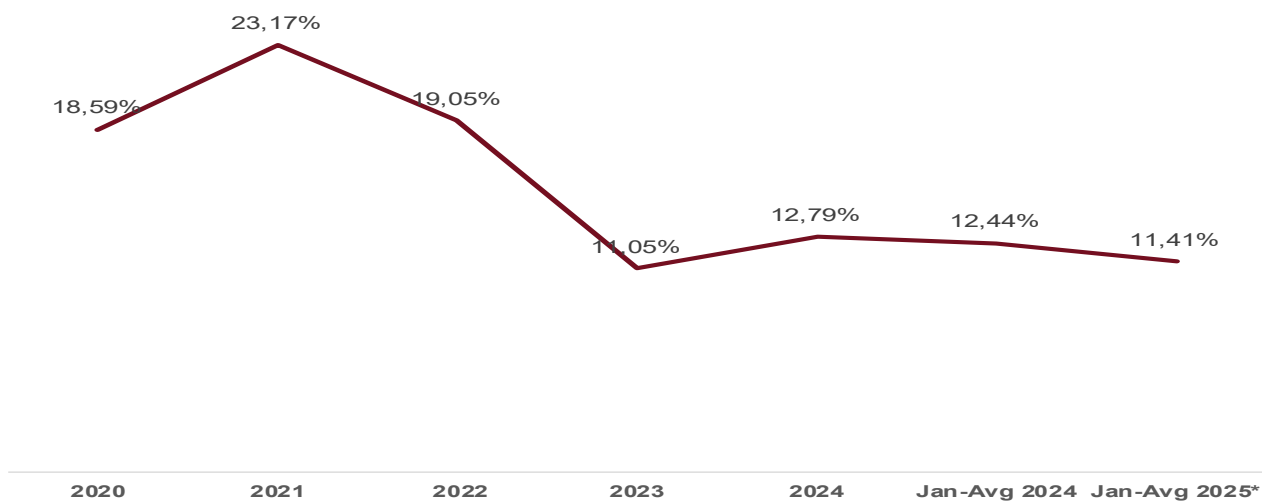
U nastavku je grafik koji pokazuje iznos investicija u kompanije i banke u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine.

Grafik 2 - Iznos investicija u kompanije i banke u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Ukoliko se posmatra učešće investicija u kompanije i banke u ukupnom prilivu SDI može se konstatovati da je najveće učešće u posmatranom periodu zabilježeno u 2021. godini u iznosu od 23,17%, dok je u 2024. godni zabilježeno na nivou od 12,78%.

U nastavku je grafik koji pokazuje procentualno učešće investicija u kompanije i banke u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine.

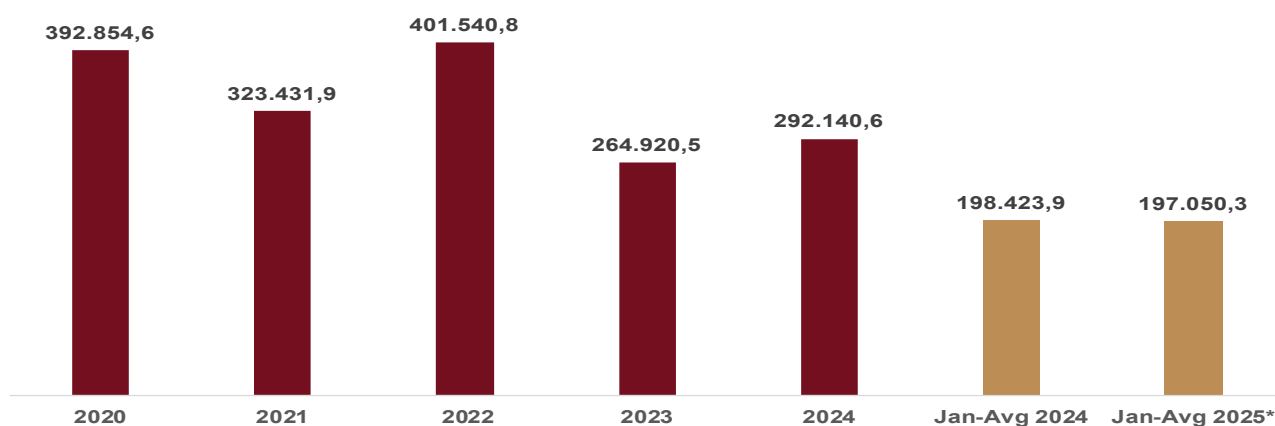
Grafik 3 -Procentualno učešće investicija u kompanije i banke u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Interkompanijski dug

Najveći iznos interkompanijskog duga ostvaren je u 2022. godine i to u iznosu od 401,54 miliona eura, dok je u 2023. i 2024. zabilježen pad na 264,92 miliona eura, odnosno 292,14 miliona eura.

Iznos interkompanijskog duga za period januar-avgust 2025.godine je približan onom iz istog perioda 2024. godine. Trend stabilizacije u periodu 2023-2025. godine može biti signal da su kompanije zadržale sličan model međusobnog finansiranja odnosno zaduživanja, bez značajnijih eksternih uticaja ili promjena relevantnih regulatornih okvira.

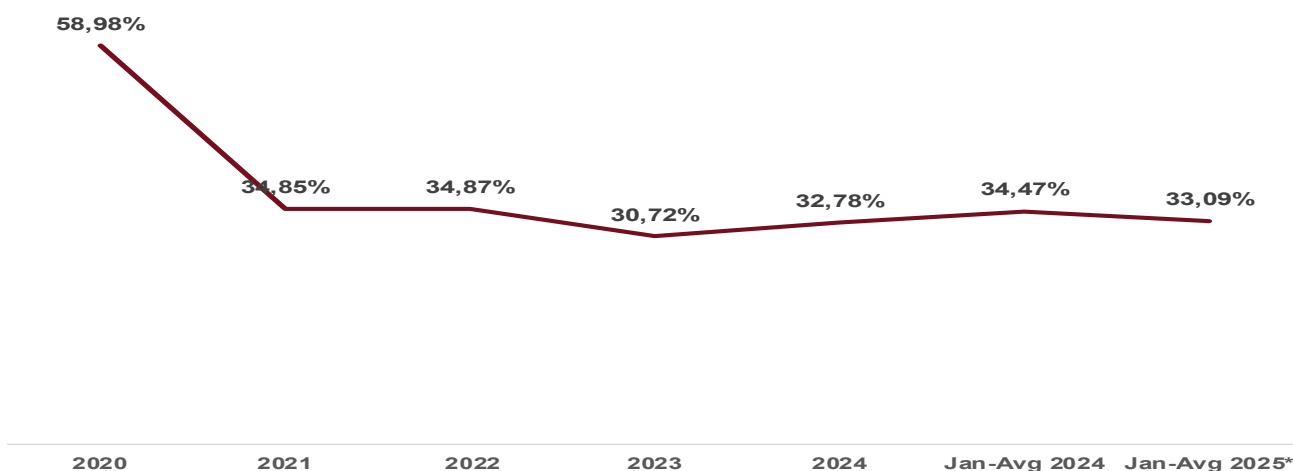
U nastavku je grafik koji pokazuje iznos interkompanijskog duga u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine.

Grafik 4 - Iznos interkompanijskog duga u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Ukoliko se posmatra učešće interkompanijskog duga u ukupnom prilivu SDI može se konstatovati da je u periodu 2020 – 2024. godine, u 2020. godini zabilježen izuzetno visok udio interkompanijskog duga u SDI, čak 58,98%, dok u 2021. dolazi do snažnog pada na 34,85%, pri čemu se stabilan nivo zadržava do 2024. godine na oko 33%.

U nastavku je grafik koji pokazuje procentualno učešće interkompanijskog duga u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine.

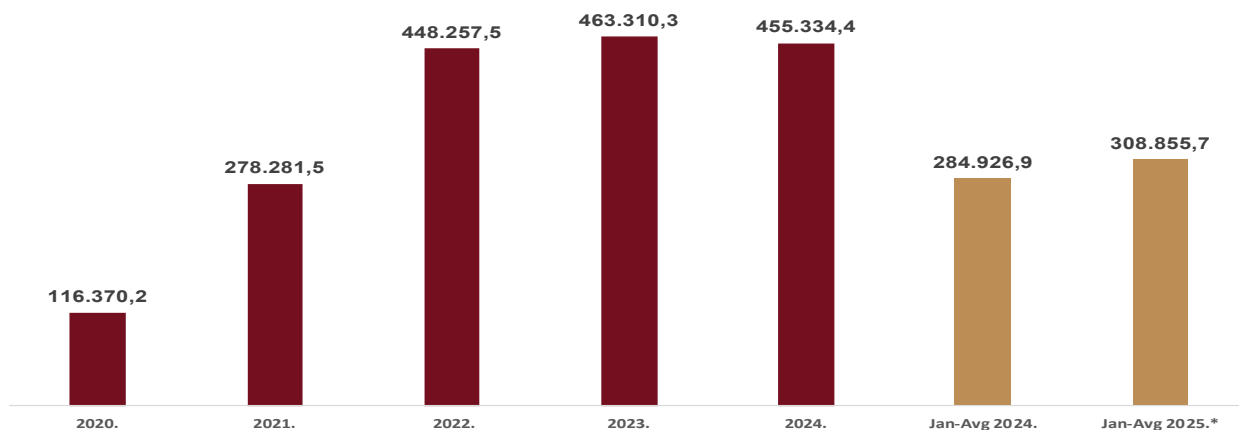

Grafik 5 - Procentualno učešće interkompanijskog duga u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Kupovina nekretnina

U periodu 2020 – 2024. godine, investicije u nekretnine bilježe trend rasta, imajući u vidu da su sa 116,37 miliona eura u 2020. godini dostigle nivo od 463,31 milion eura u 2023. godini i 455,33 miliona eura u 2024. godini. Kada se posmatra period januar – avgust 2025. godine u odnosu na isti period 2024. godine ostvaren je porast od 23,9 miliona eura odnosno 8,40%.

U nastavku je grafik koji pokazuje iznos investicija u nekretnine u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine:

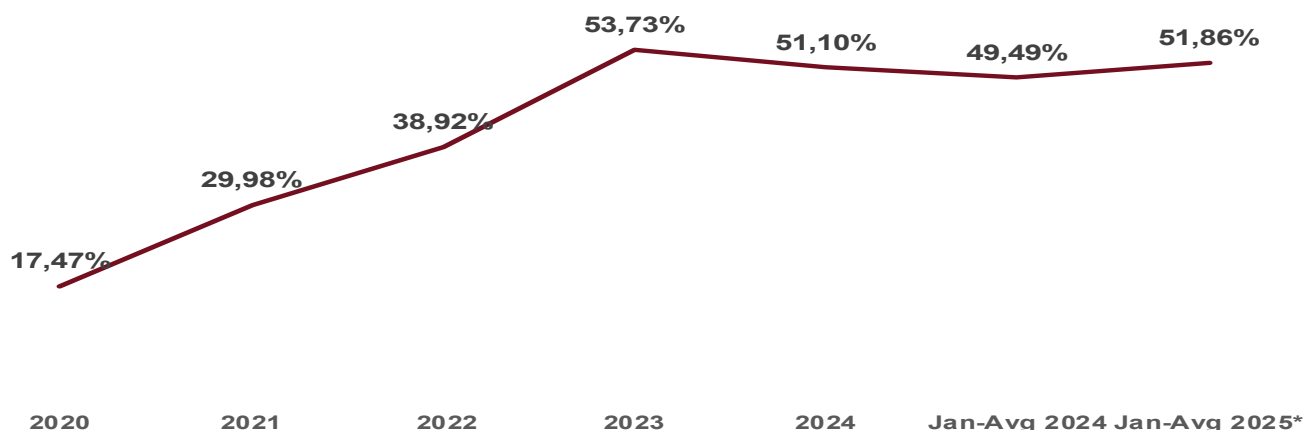

Grafik 6 - Iznos investicija u nekretnine u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Kada je u pitanju učešće investicija u nekretnine, može se konstatovati da je udio u 2020. godini zabilježen na nivou od 17,47%, a da naredne godine bilježe značajan rast do nivoa od 53,73% u 2023. godini. U 2024. godini i periodu januar – avgust 2025. godine, udio učešća investicija u nekretnine u ukupnom prilivu SDI ima stabilan trend.

Ekspanzija udjela investicija u nekretnine unutar SDI prikazuje interesovanje investitora za imovinu u Crnoj Gori, ali je potrebno razmotriti mogućnost uravnoteženja portfolija stranih ulaganja u cilju dugoročne ekonomske održivosti.

U nastavku je grafik koji pokazuje procentualno učešće investicija u nekretnine u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine:

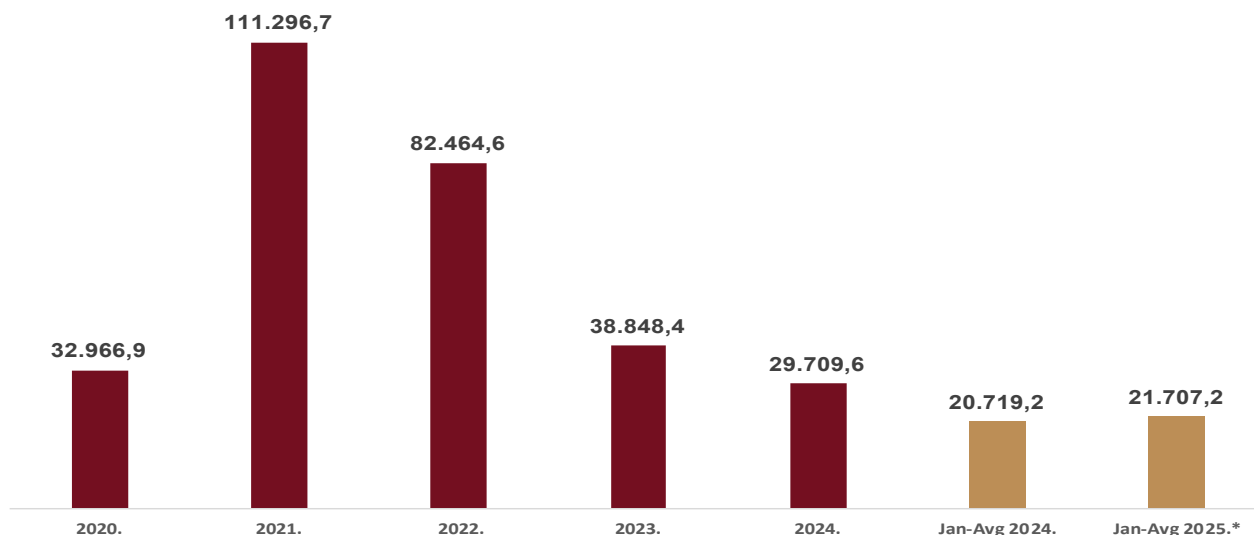

Grafik 7 - Procentualno učešće investicija u nekretnine u ukupnom prilivu SDI u period 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Ostalo

U periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024 i 2025. godine najveći nivo ostalih investicija zabilježen je 2021. godine, na nivou od 111,29 miliona eura dok su ostale godine značajno manje, nakon čega dolazi do stabilizacije na nižem nivou.

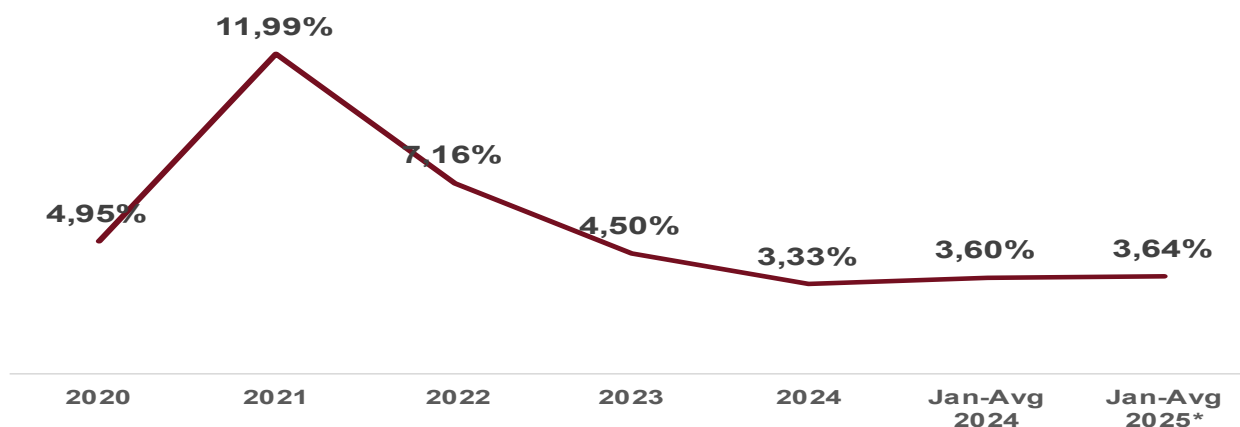
U nastavku je grafik koji pokazuje iznos ostalih investicija u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine.

Grafik 8 - Iznos ostalih investicija u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024 i 2025. godine (u hiljadama eura)

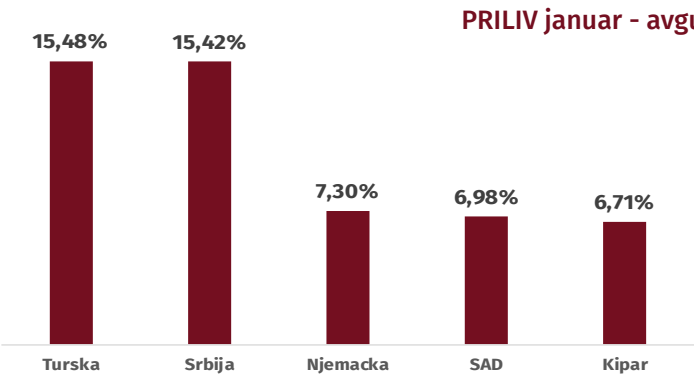
Kada se posmatra učešće ostalih investicija u ukupnom prilivu SDI, može se konstatovati da u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine je najznačajniji nivo ostvaren u 2021. godini na nivou od 11,99% nakon čega se bilježi trend blagog opadanja i stagnacije.

U nastavku je grafik koji pokazuje procentualno učešće ostalih investicija u ukupnom prilivu SDI u period 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine:

Grafik 9 - Procentualno učešće ostalih investicija u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u periodu 2020 - 2024. godine
januar - avgust 2025. godine

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u periodu januar- avgust 2025. godine od partnerskih zemalja ima Turska u iznosu od 92,18 mil. eura ili 15,48% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva koji SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Turske, najznačajniji iznos odnosi se na interkompanijski dug u iznosu od 51,80 mil. eura i prodaju nekretnina u iznosu od 35,55 mil. eura.

Najznačajniji partneri u prilivu SDI, nakon Turske u periodu januar- avgust 2025. godine su Srbija, Njemačka, SAD i Kipar.

Grafik 10 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (%)

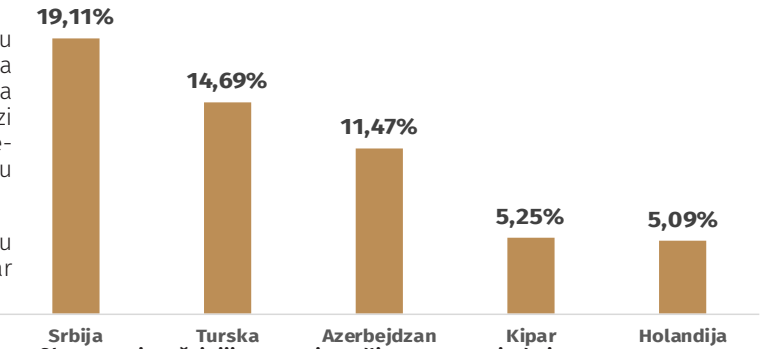
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Turska	92.189,24	4.816,61	35.558,26	51.805,48	0,00	0,00	8,90
Srbija	91.847,50	8.983,08	60.973,84	17.656,27	504,00	1.535,27	2.195,05
Njemacka	43.484,71	4.463,22	28.634,89	9.269,06	0,00	0,00	1.117,54
SAD	41.560,74	1.679,38	31.896,86	7.782,54	0,00	180,00	21,95
Kipar	39.972,96	24.405,57	6.493,86	4.124,24	0,00	0,00	4.949,29
Ukupan priliv u CG	595.583,54	67.970,29	308.855,70	197.050,32	654,40	2.626,79	18.426,04

Tabela 3 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (u hiljadama eura)

ODLIV - janura - avgust 2025. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crne Gore u periodu januar- avgust 2025. godine od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 53,74 mil. eura ili 19,11% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI koji iz Crne Gore odlazi u Srbiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru, u prodaju nepokretnosti u Crnoj Gori, u iznosu od 25,59 mil. eura.

Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Srbije u periodu januar - avgust 2025. godine su Turska, Azerbejdžan, Kipar i Holandija.

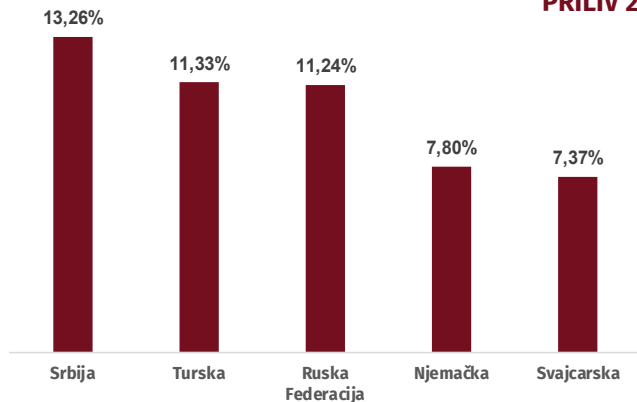
Grafik 11 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvu			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenta u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Srbija	53.741,44	1.979,54	15.534,90	3.210,09	1.744,90	25.595,53	5.676,49
Turska	41.305,43	0,00	62,00	111,46	298,50	3.516,10	37.317,37
Azerbejdžan	32.244,80	0,00	0,00	166,56	0,00	0,00	32.078,24
Kipar	14.761,17	1.020,00	1.686,14	8.730,98	52,20	624,51	2.647,34
Holandija	14.300,49	0,00	0,00	5.000,00	0,00	707,12	8.593,38
Ukupan odliv iz CG	281.192,57	4.768,64	31.947,42	31.206,42	4.751,38	77.903,28	130.615,43

Tabela 4 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u 2024. godini

PRILIV 2024. godine

Grafik 12 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2024. godini (%)

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u periodu 2024. godine od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 118,20 mil. eura ili 13,25% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva koji SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Srbije najznačajniji iznos odnosi se na prodaju nekretnina u iznosu od 69,10 mil. eura i investicije u kompanije i banke u iznosu od 27,68 mil. eura

Najznačajniji partneri u prilivu SDI, nakon Srbije u 2024. godini su Turska, Ruska Federacija, Njemačka i Švajcarska.

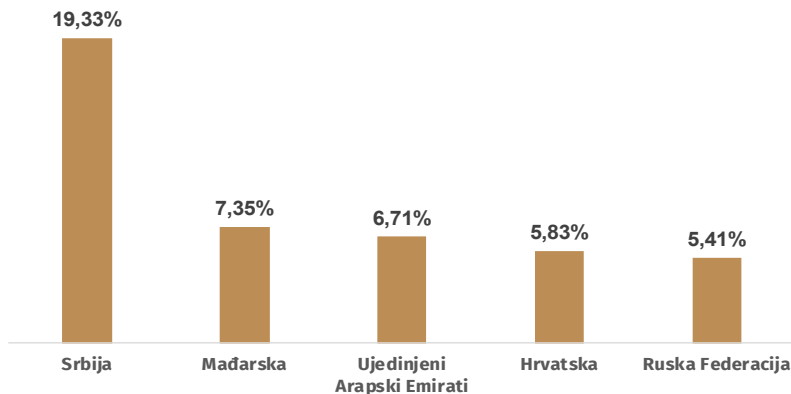
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Srbija	118.204,59	27.684,12	69.102,51	17.814,65	382,08	1.905,93	1.315,29
Turska	100.930,02	3.187,26	62.017,30	35.720,76	0,00	0,00	4,71
Ruska Federacija	100.182,72	20.431,47	37.783,12	41.912,14	0,00	0,00	55,99
Njemačka	69.511,75	18.296,25	35.580,18	15.287,40	0,00	47,92	300,00
Švajcarska	65.683,93	8.953,26	30.260,58	26.466,84	0,00	0,00	3,25
Ukupan priliv u CG	891.118,75	113.934,19	455.334,44	292.140,56	568,32	3.665,19	25.476,05

Tabela 5- Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2024. godini (u hiljadama eura)

ODLIV - 2024. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crne Gore u 2024. godini od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 77,31 mil. eura ili 19,33% ukupnog odliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI koji iz Crne Gore odlazi u Srbiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru u prodaju nepokretnosti u Crnoj Gori, u iznosu od 38,41 mil. eura.

Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Srbije u 2024. godini su Mađarska, UAE, Hrvatska i Ruska Federacija.

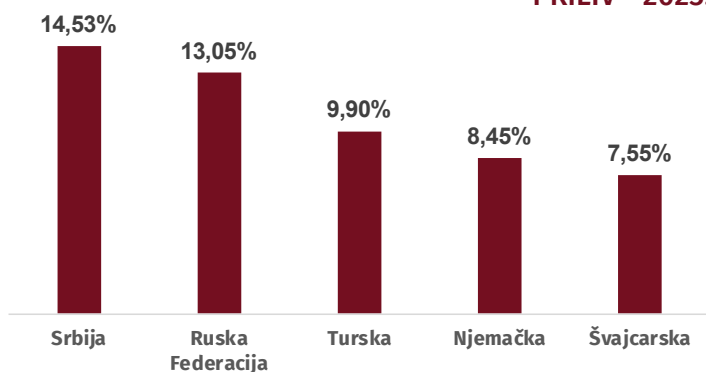
Grafik 13 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2024. godini (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvu			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenta u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Srbija	77.310,18	2.436,94	14.466,25	4.002,69	948,34	38.414,59	17.041,36
Mađarska	29.393,06	0,00	2.263,35	10.234,93	15.600,00	1.274,78	20,00
Ujedinjeni Arapski Emirati	26.819,26	155,27	985,85	4.235,50	0,00	1.387,04	20.055,60
Hrvatska	23.313,48	180,54	610,97	1.328,39	102,64	6.917,77	14.173,17
Ruska Federacija	21.652,67	0,00	95,18	181,40	405,00	15.108,50	5.862,59
Ukupan odliv iz CG	399.938,40	8.770,52	32.185,93	51.344,29	20.298,5	121.202,80	166.136,37

Tabela 6 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2024. godini (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u 2023.godini

PRILIV - 2023. godine

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u 2023. godini od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 125,26 mil. eura ili 14,53% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Srbije najznačajniji iznos odnosi se na prodaju nekretnina u iznosu od 78,30 mil. eura i investicije u kompanije i banke u iznosu od 29,66 mil. eura

Najznačajniji partneri u prilivu SDI, nakon Srbije u 2023. godini su Ruska Federacija, Turska, Njemačka i Švajcarska.

Grafik 14 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2023. godini (%)

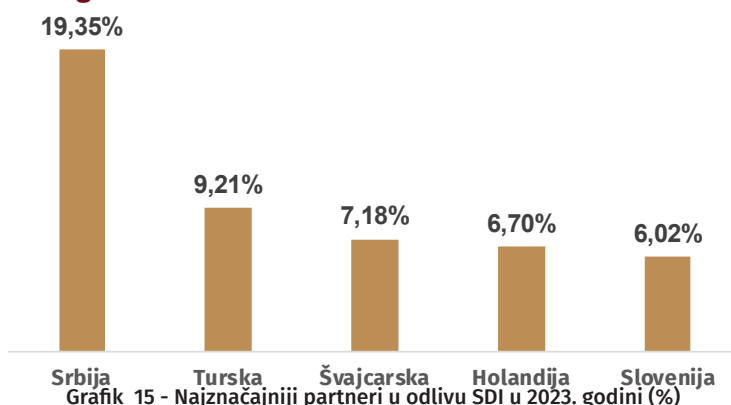
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Srbija	125.266,55	13.479,25	78.304,25	29.666,22	1.130,00	2.100,26	586,57
Ruska Federacija	112.506,57	30.819,36	55.952,72	25.519,94	0,00	0,00	214,55
Turska	85.399,16	4.416,25	51.072,04	29.253,87	0,00	0,00	657,01
Njemačka	72.877,23	8.559,04	51.193,07	12.877,82	0,00	60,00	187,30
Švajcarska	65.139,41	9.289,91	13.378,26	42.421,24	0,00	0,00	50,00
Ukupan priliv u CG	862.342,52	95.263,34	463.310,29	264.920,45	15.996,86	2.551,82	20.299,75

Tabela 7- Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2023. godini (u hiljadama eura)

ODLIV - 2023. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crnoj Gori u 2023. godini od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 82,96 mil. eura ili 19,35% ukupnog odliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI koji iz Crne Gore odlazi u Srbiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru, u prodaju nepokretnosti u Crnoj Gori, u iznosu od 37,63mil. eura.

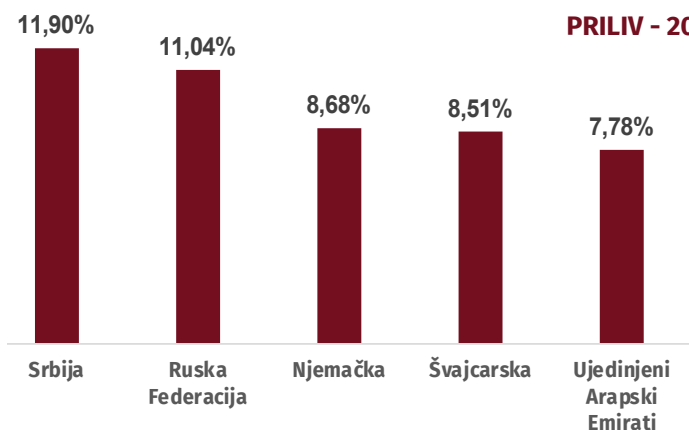
Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Srbije u 2023. godini su Turska, Švajcarska, Holandija i Slovenija.

Grafik 15 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2023. godini (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvu			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenta u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Srbija	82.966,95	9.268,99	10.962,65	15.466,78	827,31	37.632,82	8.808,41
Turska	39.472,30	1.492,04	171,15	54,03	17.993,94	1.319,40	18.441,74
Švajcarska	30.772,17	-398,73	67,07	189,50	12.394,10	8.636,75	9.883,48
Holandija	28.734,37	1,15	0,00	4.000,00	337,79	336,80	24.058,63
Slovenija	25.829,90	0,00	266,25	8.959,50	2.535,17	2.526,05	11.542,93
Ukupan odliv iz CG	428.733,88	25.226,48	23.645,31	43.046,54	43.215,92	134.141,94	159.457,69

Tabela 8 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2023. godini (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u 2022. godini

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u 2022. godini od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 137 mil. eura ili 11,90% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Srbije najznačajniji iznos odnosi se na interkompanijski dug u iznosu od 60,54 mil. eura i investicije u kompanije i banke u iznosu od 52,89 mil. eura.

Najznačajniji partneri u prilivu SDI, nakon Srbije u 2022. godini su: Ruska Federacija, Njemačka i Švajcarska i UAE.

Grafik 16 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2022. godini (%)

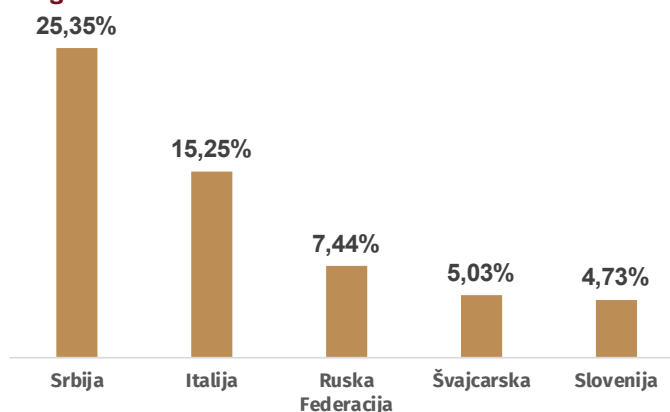
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Srbija	137.008,40	19.099,54	52.890,12	60.548,64	140,00	1.336,10	2.994,00
Ruska Federacija	127.172,43	40.760,41	61.202,06	25.065,55	0,00	0,00	144,42
Njemačka	100.012,76	23.554,65	69.832,09	6.536,02	90,00	0,00	0,00
Švajcarska	97.966,51	10.640,86	16.925,86	70.399,79	0,00	0,00	0,00
Ujedinjeni Arapski Emirati	89.607,38	16.185,79	9.677,11	63.244,48	0,00	0,00	500,00
Ukupan priliv u CG	1.151.665,94	219.402,95	448.257,55	401.540,83	736,00	2.558,66	79.169,96

Tabela 8 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2022. godini (u hiljadama eura)

ODLIV - 2022. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crnoj Gori u 2022. godine od partnerskih zemalja ima Srbija u iznosu od 93,56 mil. eura ili 25,35% ukupnog odliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI koji iz Crne Gore odlazi u Srbiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru, u prodaju nepokretnosti u Crnoj Gori, u iznosu od 35,60 mil. eura.

Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Srbije u 2022. godini su Italija, Ruska Federacija, Švajcarska i Slovenija.

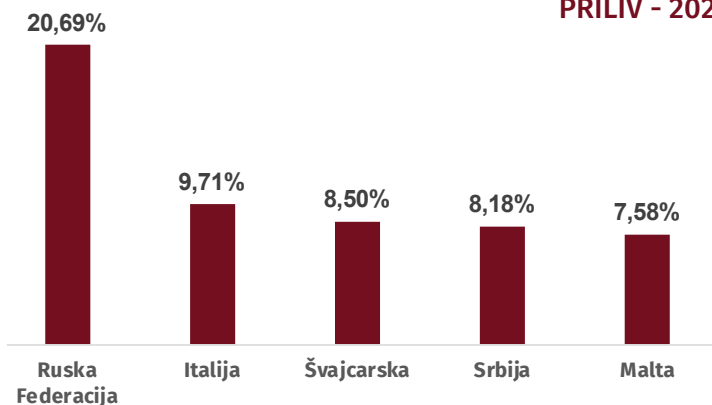
Grafik 17 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2022. godini (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvu			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Srbija	93.561,24	8.138,94	10.093,87	13.888,78	15.693,43	35.660,66	10.085,55
Italija	56.294,39	0,00	573,80	50.453,23	970,00	1.181,83	3.115,52
Ruska Federacija	27.472,84	0,00	0,00	279,18	303,08	14.018,89	12.871,69
Švajcarska	18.559,84	503,81	0,00	0,00	7.710,00	5.384,10	4.961,93
Slovenija	17.451,61	22,11	0,00	6.826,50	1.330,00	2.052,72	7.220,28
Ukupan odliv iz CG	369.046,36	12.028,66	16.865,84	103.518,93	2.9762,99	108.967,06	97.902,88

Tabela 8 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2022. godini (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u 2021.godini

PRILIV - 2021. godine

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u 2021. godini od partnerskih zemalja ima Ruska Federacija u iznosu od 191,98 mil. eura ili 20,69% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Ruske Federacije, najznačajniji iznos odnosi se na investicije u kompanije i banke u iznosu od 71,11 mil. eura i interkompanijski dug u iznosu od 61,48 mil. eura

Najznačajniji partneri u prilivu SDI Crne Gore su, nakon Ruske Federacije u 2021. godini su Italija, Švajcarska, Srbija i Malta.

Grafik 18 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2021. godini (%)

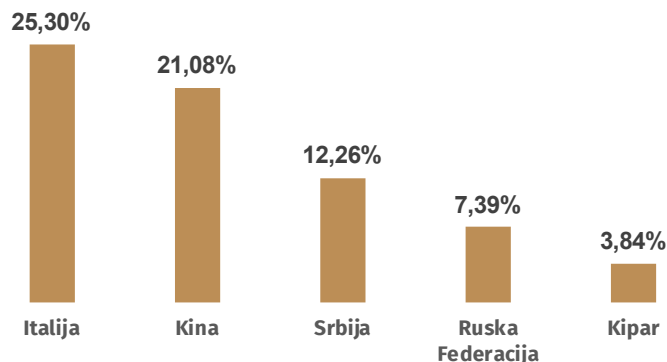
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Ruska Federacija	191.978,99	71.111,88	59.041,41	61.481,00	0,00	40,71	304,00
Italija	90.117,48	593,65	1.137,78	5.682,61	0,00	0,00	82.703,45
Švajcarska	78.865,72	20.041,58	22.387,18	36.436,96	0,00	0,00	0,00
Srbija	75.953,09	27.291,57	35.708,79	10.064,28	681,41	1.171,25	1.035,79
Malta	70.366,48	50,00	122,69	70.193,79	0,00	0,00	0,00
Ukupan priliv u CG	928.079,97	215.069,89	278.281,50	323.431,91	13.099,25	1.816,51	96.380,91

Tabela 9 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2021. godini (u hiljadama eura)

ODLIV - 2021. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crne Gore u 2021. godini od partnerskih zemalja ima Italija u iznosu od 87,65 mil. eura ili 25,30% ukupnog odliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI koji iz Crne Gore odlazi u Italiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo - interkompanijski dug u iznosu od od 83,56 mil. eura.

Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Srbije u 2021. godini su Kina, Srbija, Ruska Federacija i Kipar.

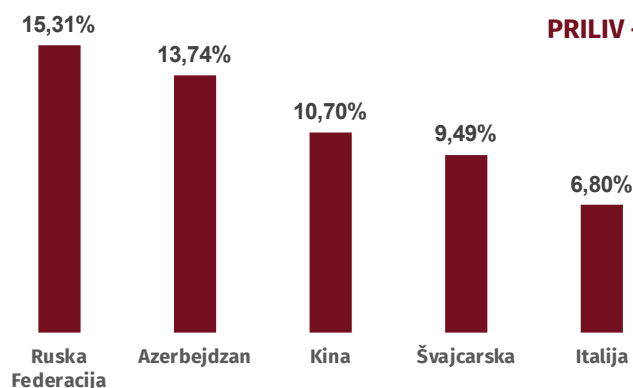

Grafik 19 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2021. godini (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenta u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Italija	87.659,30	243,63	255,00	83.569,10	9,27	721,72	2.860,59
Kina	73.024,69	17,69	0,00	0,00	0,00	7,00	73.000,00
Srbija	42.460,43	3.525,06	10.293,61	3.318,27	131,77	17.863,87	7.327,85
Ruska Federacija	25.586,45	218,00	642,20	616,20	1.650,58	14.704,44	7.755,03
Kipar	13.300,88	0,00	0,00	21,84	11.725,31	914,43	639,30
Ukupan odliv iz CG	346.436,11	6.692,25	16.037,50	97.855,38	15.638,00	71.945,94	138.267,03

Tabela 10 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2021. godini (u hiljadama eura)

Pet zemalja sa kojima Crna Gora ostvaruje najveći priliv i odliv SDI u 2020.godini

Najznačajnije učešće u prilivu SDI u Crnoj Gori u 2020 godini od partnerskih zemalja ima Ruska Federacija u iznosu od 101,95 mil. eura ili 15,31% ukupnog priliva SDI. Takođe, od ukupnog priliva SDI koji u Crnu Goru dolazi iz Ruske Federacije najznačajniji iznos odnosi se na interkompanijski dug u iznosu od 56,02 mil. eura i investicije u kompanije i banke u iznosu od 22,96 mil. eura

Najznačajniji partneri u prilivu Crne Gore su, nakon Ruske Federacije u 2020. godini su Azerbejdžan, Kina, Švajcarska, i Italija.

Grafik 20 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2020.godini (%)

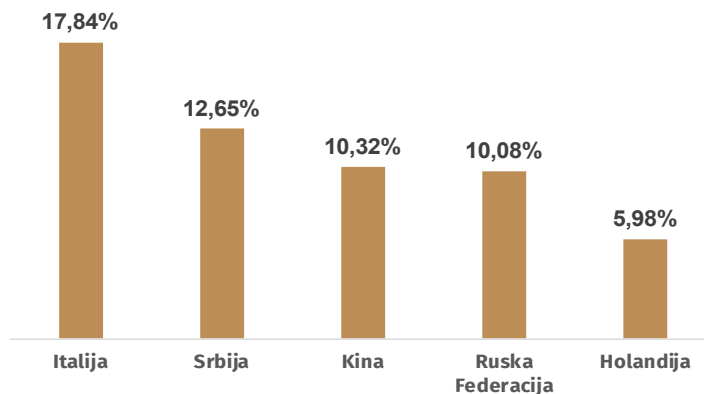
Zemlja	Ukupno	Priliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru			Priliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvo		
		Investicije u domaća preduzeća i banke	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug	Smanjenje kapitala u stranim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug
Ruska Federacija	101.950,52	22.966,81	22.430,86	56.027,84	0,00	0,00	525,00
Azerbejdžan	91.546,00	5.000,00	0,00	86.546,00	0,00	0,00	0,00
Kina	71.234,14	861,80	203,01	70.169,33	0,00	0,00	0,00
Švajcarska	63.221,43	5.229,16	10.004,11	47.988,16	0,00	0,00	0,00
Italija	45.311,06	35.170,00	836,89	9.304,16	0,00	0,00	0,00
Ukupan priliv u CG	666.032,73	123.840,95	116.370,21	392.854,62	2.706,85	2.698,10	27.561,99

Tabela 11 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2020. godini (u hiljadama eura)

ODLIV - 2020. godine

Najznačajnije učešće u odlivu SDI iz Crne Gore u 2020. godini od partnerskih zemalja ima Italija u iznosu od 34,87mil. eura ili 17,84% ukupnog odliva SDI. Takođe, od ukupnog odliva SDI iz Crne Gore odlazi u Italiju, odnosi se na odliv po osnovu ulaganja nerezidenata u Crnu Goru - interkompanijski dug u iznosu od od 30,83mil. eura.

Najznačajniji partneri u odlivu SDI, nakon Italije u 2020. godini su Srbija, Kina, Ruska Federacija i Holandija.

Grafik 21 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2020. godini (%)

Zemlja	Ukupno/Total	Odliv po osnovu ulaganja rezidenata u inostranstvu			Odliv po osnovu ulaganja nerezidenta u Crnu Goru		
		Investicije u banke i preduzeća u inostranstvu	Kupovina nepokretnosti u inostranstvu	Interkompanijski dug	Smanjenje udjela stranog kapitala u domaćim bankama i preduzećima	Prodaja nepokretnosti u Crnoj Gori	Interkompanijski dug
Italija	34.873,90	244,18	0,00	510,00	2.689,52	593,00	30.837,20
Srbija	24.732,33	1.360,39	5.065,43	1.181,43	202,00	11.683,55	5.239,52
Kina	20.177,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	20.175,00
Ruska Federacija	19.710,23	1.440,00	263,78	712,20	294,89	9.206,93	7.792,43
Holandija	11.681,41	4,28	0,00	9.100,00	365,92	1.088,19	1.123,01
Ukupan odliv iz CG	195.497,81	7.148,62	6.820,35	14.481,33	6.945,50	40.990,17	119.111,85

Tabela 12 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2020. godini (u hiljadama eura)

SPISAK TABELA I GRAFIKA

Grafik 1 - Neto priliv SDI u u Crnoj Gori u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	4
Tabela 1 – Ukupan priliv i ukupan odliv SDI u period 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godini (u hiljadama eura).....	4
Tabela 2 – Struktura ukupnog priliva SDI u periodu 2020 – 2024. godine i periodu januar – avgust 2024. i 2025. godine. (u hiljadama eura).....	5
Grafik 2 - Iznos investicija u kompanije i banke u period 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024 i 2025. godine (u hiljadama eura).....	6
Grafik 3 - Procentualno učešće investicija u kompanije i banke u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	6
Grafik 4 - Iznos interkompanijskog duga u period 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024 i 2025. godine (u hiljadama eura).....	7
Grafik 5 - Procentualno učešće interkompanijskog duga u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	7
Grafik 6 - Iznos investicija u nekretnine u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	8
Grafik 7 - Procentualno učešće investicija u nekretnine u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024 i 2025. godine (u hiljadama eura).....	
Grafik 8 - Iznos ostalih investicija u periodu 2020 – 2024 . godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	9
Grafik 9 - Procentualno učešće ostalih investicija u ukupnom prilivu SDI u periodu 2020 – 2024. godine i januar – avgust 2024. i 2025. godine (u hiljadama eura).....	9
Grafik 10 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (%).....	10
Tabela 3 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (u hiljadama eura).....	10
Grafik 11 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (%).....	10
Tabela 4 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u periodu januar - avgust 2025. godine (u hiljadama eura).....	10
Grafik 12 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2024. godini (%).....	11
Tabela 5– Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2024. godine (u hiljadama eura).....	11
Grafik 13 -Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2024.godini (%).....	11
Tabela 6 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2024. godini (u hiljadama eura).....	11
Grafik 14 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2023. godini (%).....	12
Tabela 7– Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2023. godini (u hiljadama eura).....	12
Grafik 15 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2023. godini (%).....	12
Tabela 8 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2023. godini (u hiljadama eura).....	12
Grafik 16 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2022.godini (%).....	13
Tabela 8 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2022. godine (u hiljadama eura).....	13
Grafik 17 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2022. godini (%).....	13
Tabela 8 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2022. godini (u hiljadama eura).....	13
Grafik 18 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2021. godini (%).....	14
Tabela 9 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2021. godini (u hiljadama eura).....	14
Grafik 19 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2021. godini (%).....	14
Tabela 10 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2021. godini (u hiljadama eura).....	14
Grafik 20 - Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2020. godini (%).....	15
Tabela 11 – Najznačajniji partneri u prilivu SDI u 2020. godini (u hiljadama eura).....	15
Grafik 21 - Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2020. godini (%).....	15
Tabela 12 – Najznačajniji partneri u odlivu SDI u 2020. godini (u hiljadama eura).....	15

U Parlamentarnoj budžetskoj kancelariji obavljaju se stručni poslovi koji se odnose na: izradu istraživačkih radova, odnosno analitičkih informativnih materijala i sažetaka relevantnih zvaničnih domaćih publikacija i publikacija međunarodnih institucija na teme od značaja za sprovođenje ekonomske i fiskalne politike, posebno u vezi sa ekonomskim i fiskalnim tendencijama u Crnoj Gori, kao i sa najznačajnijim globalnim tendencijama u oblasti ekonomije i finansija, u cilju podrške radu poslanika; saradnju sa domaćim i stranim institucijama, međunarodnim organizacijama i parlamentarnim budžetskim kancelarijama nacionalnih parlamenata i drugim srodnim službama.